

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 66.

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 10 Marca 1830 roku we Srodę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Gięda Warszawska dnia 9 Marca 1830 r.

Wexle.		żądano	placono	Monety		żądano	placono	Papiery.		żądano	placono
Amszterdam 250 z. h.	2 mies.	—	—	Złoto Polskie za 100 zło.	—	—	—	Listy zastawne. (*)	99	18	—
Berlin 100 tal.	2 mies.	597	595	Imperjaly ros.	—	—	35	Obligacje udziałowe po zł. 300	384	—	370
Z krot. ter.		—	—	Dukaty Hol. nowe i sztuka	19	24	—	Assekuracje skarb.	—	—	—
Gdańsk 100 tal.	2 mies.	590	588	ditto stare. ważne	19	20	—	Obligacje pragskie	—	—	—
z krot. ter.		—	—	ditto na passir.	—	—	—	Dow. k. centr. likwidacyjn.	—	—	—
Hamburg, 300 Mk.	2 mies.	910	—	ditto austriackie.	—	—	—	ditto ditto za zold.	36	—	35
Lipsk 100 tal.	3 mies.	—	—	Frydrychsłory	—	—	—	ditto ditto za iane.	—	—	—
Londyn, 1. l. szter.	2 mies.	42	12	Pruski kurant	—	—	—	Zapisy drogowe.	—	—	—
Moskwa 100 r. b.	1 mies.	181	15	ditto bilety kassowe.	—	—	—	Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	—
Petersburg ditto	1 mies.	183	182	Assygna Ros.	—	—	181	15	ditto ditto w srebrze.	—	—
Paryż, 300 fran.	2 mies.	495	—	Bilety bankowe aust. za 100f.R.	—	—	—	—	ditto 5 od 100 w srebrze.	—	—
Wiedeń, 150 zł. reń.	2 mies.	625	15	Einlesung Szeiny ditto	—	—	—	—	ditto 5 od 100 w Hamb. Cert	—	—
Wrocław, 100 tal.	2 mies.	—	—						ditto ditto w Poz. Angl.	—	—

WIADOMOSCI KRAJOWE I ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

— *Bank Polski.* — Z powodu, że kurs obecny listów zastawnych stanął już w równi z ich wartością nominalną, tak że losowanie nie przedstawia żadnej korzyści, i przez wzgląd, że od summ depozytowych, bank mniejszy płaci procent od tego, jaki przypada właścicielom listów zastawnych; sądząc że interes mających w banku depozyta w listach zastawnych, bardziej jest za tem, ażeby tychże listów przez podanie ich do losowania nie realizować: bank postanowił wszelkich listów zastawnych pod jakim bądź tytułem do depozytu banku wniesionych, do losowania nie podawać; zadeklarowane zaś już do losowania, cofnąć. Jeżeliby przeto kto z właścicieli listów zastawnych w banku zostających, chciał mieć takowe podane do losowania; zechce jak najspieszniej o tém zawiadomić bank, który nie omieszka życzeniu jego uczynić zadosyć. W Warszawie dnia 6 marca 1830 r. — Radca stanu prezes, Ludwik hr. *Jelski.* — Sekretarz jeneralny, B. *Niepołojczycki, Z.*

— *Komisja województwa Krakowskiego.* — W wykonaniu rozporządzenia komisji rządowej przychodów i skarbu z d. 20 stycznia r. b. Nr 229 gruntującego się na dekrecie Najjaśniejszego Pana w Odessie pod dniem 19 (31) sierpnia r. 1828 zapadłym, podaje do publicznej wiadomości, iż dobra rządowe ekonomja Tur w obwodzie Kieleckim położona, a składająca się z wsi Tur, z folwarku Tur i Sołtyk, z gruntów pustych powłościańskich, i z propinacji

(*) Nie licząc w to wartości kuponu wynoszącej gr. 253.

z powodu bezskutecznie spełzłej licytacji na mocy powyż wyrażonego dekretu, i reskryptu sprzedaną być może zwolnej ręki, a zatem kaźden życzący sobie nabyć takową, może, bądź wprost do komisji rządowej, bądź też do komisji wojewódzkiej, podać stosowną deklarację.

Dla bliższego zaś poinformowania pretendentów, komisja wojewódzka zawiadomia, iż część wartości dóbr w srebrze lub listach zastawnych koloru białego przed obięciem dóbr opłacić się mająca wynosi złp. 39,384 gr. 14.

Oprócz tej sumy obowiązany będzie nowo-nabywca corocznie płacić skarbowi w dwóch ratach złp. 1440 gr. 8 kanonu, z wolnością jednak spłaceniatakowego monetą brzęczącą. Nadto przyjmuje pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie złp. 123,300 zaciągnięną, od której przez następne lat 24 wnosić będzie do kassy tegoż towarzystwa prawem sejmowem z dnia 13 czerwca 1825 roku ustanowioną opłatę. Oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych opłacać się także będzie nowo-ustanowiony podatek ofiary w ilości złp. 1974 gr. 28 rocznie. Kaźdy także pretendent zawierający układ o kupno dóbr, winien złożyć na vadium złp. 15,625 gr. 2 w srebrze lub listach zastawnych.

O innych warunkach dotęj sprzedaży przepisanych, kaźdy chęć kupna mający powezmie wiadomość w biurze komisji wojewódzkiej, gdzie nawet rzeczone warunki wraz z tabelą źródła intraty wykazującą na drzwiach sekcji dóbr rządowych są wywieszzone. Wolno jest kaźdemu pretendentowi o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się. — Kielce dnia 15 lutego 1830 roku. — Rad. sta. nad. prezes *Wielogłowski.* — *Zamojski, S. J.*

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy* —

Podając do publicznej wiadomości że następujące bilety zastawne Lombardowe:

Nr. 10,856	na Złp. 30.	Nr. 12,443	na Złp. 540.
— 10,478	— 70.	— 12,088	— 80.
— 10,849	— 50.	— 9,113	— 50.
— 9,114	— 120.	— 8,245	— 150.
— 376	— 50.	— 9,387	— 110.
— 8,863	— 120.	— 8,864	— 180.
— 8,865	— 300.	— 8,866	— 50.
— 9,342	— 108.	— 11,817	— 40.

Posiadaczom tychże zaginęły, zwoya każdego w czwch rękę lakowe znajduwały się mogły, ażeby w przeciągu sześciu tygodni od daty, a najdalej do dnia 19 kwietnia r. b. do dyrekcji Lombardu w ratuszu głównym posiedzenia swe odbywającej, zgłosił się i prawo posiadania onych udowodnił, po upłynieniu bowiem terminu wyżej oznaczonego, nowe bilety zastawne w miejsce zgubionych i fanty w zastawie będące, tym jedynie osobom za opłaceniem przypadających należności wydane zostaną, których nazw s'ła w księgach dyrekcji Lombardu są zapisane.

W Warszawie dnia 7 marca 1830 r. — Radca stanu prezydent, *Wojda*. — Sekr. jener. *G. Jachótkowski*.

— *Uwiedomienie*. — Niżej podpisana mam zaszczyt uwiedomić interesowaną publiczność, a mianowicie: osoby które raczyły zaszczycać zaufaniem swoim s. p. Ignacego Bobe męża mego, iż warsztat kotlarski tegoż, tu w Warszawie przy ulicy Bielańskiej pod Nr 597, bez żadnej odmiany utrzymuję, i nadal utrzymywać będą. Mając ludzi przez s. p. nieboszczyka męża mego dobrze usposobionych, przyjmuje wszelkiego rodzaju zamówienia na robotę kotlarską większą i mniejszą, na aparaty gorzelniane i t. p. rącząc iż z tąż samą akuratnością i trwałością jak dotąd, i na przyszłość, rzeczzone wyroby odznaczać się będą; mniejszej roboty można każdego czasu dostać gotowej w zwyż wspomnionem mieszkaniu. — *Józefa Bobe*.

— *Fabryka kapelusów słomkowych*. W nowo założonej roku zeszłego fabryce kapelusów słomkowych Jerzego Loth, przy ulicy Elektoalnej Nr. 796 na rogu przeciw banku polskiego, znajduje się znaczny zapas kapelusów słomkowych w najnowszym i najgustowniejszym kształcie z francuzkich, angielskich i szwajcarskich plecionek wyrabianych, za cenę umiarkowaną do sprzedania. — Większe obstatunki tak zprowinieji jako też i z zagranicy królestwa, z największą akuratnością wypełnione będą.

Wiadomości Warszawskie.

— Obrani radcami obywatelskimi. Dnia 25 z. m. na zgrom. polit. okręgu Saandomierskiego i Staszowskiego, Woj. Smoliński; na tukiémże zgromadzeniu okr. Janowskiego xiądz Marcin Miękiński; na sejm. pt. Kraśnickiego Kacper Czarnecki i Tadeusz Piasecki; na sejm. pt. Szkalbierskiego Kar. Dębski i Jacek Mieroszewski; na sejm. pt. Opoczynskiego, Szymon Szydłowski i Stanisław Bogusławski; na zgrom. polit. okręgu Miechowskiego, Józef Wrzeszczewicz. D. 26 na sejm. pt. Tykocińskiego, obrany posłem hr. Starzeński, a radcami obyw. Józef Opozuański i Woj. Frankowski. D. 1 b. m. na sejm. pt. Opatowskiego radcami oby. Gustaw hr. Małachowski i Adam Konarski.

— Naukowe towarzystwo przez xięcia Józefa Jabłonowskiego, wojewodę Nowogrodzkiego w Lipsku r. 1768 za-

łożone, a od elektora Saskaiego r. 1774 potwierdzone, przysłało Towarzystwu królewsko-warszawskiemu przyjaściół nauk zadania do konkursu z dziejów, z fizyki i z ekonomiki na rok 1829, z prośbą: aby towarzystwo zachęcało Polaków do odpowiadania na nie. Na zadanie z dziejów, ile Polacy pod sterem Jana III Sobieskiego i Sasi pod przewodnictwem Jana Jerzego III elektora w r. 1683 przyłożyli się do oswobodzenia Austrii i Niemiec od Turków? odpisał w języku łacińskim Jgnacy Łojola Rychter Polak, professor przy szkole wydziałowej xięży Dominikanów Warszawskich i rozprawę swoję oznaczoną godłem: »Był człowiek zesłany od Boga, którego imie było Jan« przesał towarzystwu naukowemu Lipskiemu w końcu listopada r. 1829. Drugą zaś rozprawę w tym samym przedmiocie napisał P. Lochner, professor z Norzymbergi. Towarzystwo przystępując na publicznem posiedzeniu, w Lipsku do ogłoszenia skutków konkursu, przyznało nagrodę panu Lochnerowi, a nasz rodak pan Rychter otrzymał publiczną pochwałę.

— W dniu dzisiejszym z rana o godzinie 8ej do 10tej w tymczasowem lokalu szkoły przgotowawczej do instytutu politechnicznego, rozpoczął p. Bernhard, profesor technologii mechanicznej część kursu obejmującą sukienictwo, którą wykładać będzie w poniedziałki i we środy w godzinach wyżej oznaczonych.

— Czytamy w *Wiadomościach handlowych*, że hr. Wł. Małachowski i pan Velthusen, rodacy nasi, wypłynęli z Angliji do Kalkuty na okręcie kompanji Wschodnio-indyjskiej *Ufnosc*, dowodzonym przez kapitana Timmins.

— We wsi Modłowie w zesłym miesiącu, wieśniaczka w ciągu kilku godzin powiła pięcioro dziełek, które wszystkie pomarły.

— Brzegi Bzury poniosły d. 26, 27 i 28 lutego wielkie szkody przez wylew, który nastąpił z powodu zalania się lodów. Przez późniejsze mrozy rzeka ta znowu stanęła.

— Do zupełnego ukończenia kaplicy w tutejszym kościele OO. Kapucynów, w której z rozkazu N. naszego Monarchy wzniesiony jest pomnik pogromcy Turków Janowi III, już tylko nie dostaje obrazu mającego być umieszczonym w ołtarzu téjże kaplicy. Popiersie Jana III z białego marmuru jest robione przez JP. Kaufmana. Godła królewskie ze spiżu, są dziełem JP. Gregoira. Krata żelazna, lana w rękodzielni JP. Ewansa. Abrys całej nowo urządzonej kaplicy, jest budowniczego Markoniego. Obraz do ołtarza maluje JP. Gładysz; ramę do tego obrazu robi JP. Fiszer. Sztukaterje wszelkie są dziełem JP. Markoniego brata budowniczego. Lichtarze na ołtarz i lampa mająca być zawieszoną przed sercem bohatera, są robione przez JP. Knusmana. Napis na pomniku jest następujący:

*Servandis Praecordiis
Invictissimi Principis Joannis III. Poloniarum Regis
Ob Fusas Saepius Turcarum Copias
Et Liberatam ab Obsidione Viennam Clarissimi
Predecessori Suo
Augustissimus Totius Rossiae Imperator
NICOLAUS I. REX POLONIAE
Monumentum Hoc F. C. Anno MDCCCXXIX.*

— Exemplarze nowej fraszki: *Chłopiec Studukatowy czyli zaklęta w haczkę xiężniczka na Ordynackiem*, nabyte mo-

żna za zł. 1 gr. 10 w kassie Teatru Narodowego i Rozma-
itości, oraz w sklepie ubogich i w xięgarniach.

— Numer szósty Dekameronu Polskiego wyszedł z druku.

ROSSJA. — Z Petersburga d. 1 lutego. — *Mowa Mohammeda Halil-Rifat-paszy, posta tureckiego do Jego Cesarskiej Mości.*

Najpotężniejszy, najjaśniejszy i najwspaniałomyślniejszy Cesarzu! Wysoki, potężny i wspinały padiszach i cesarz Ottomanów, władca nasz, pan i rozkazodawca, pragnąc szczerze położyć pieczęć w sposób najuroczystszy, pokojowi świeżo i szczęśliwie zawartemu między wysoką Portą a cesarskim dworem Rossyjskim, oraz ustalić jego trwałość i nietykalność na stosunkach zupełnego porozumienia i prawdziwej zgody między Jego a Waszą Cesarską Mością, rządyt włożył na nas szczególne poruczenie i powierzył nam dwa listy, które mamy szczęście z najgłębszym uszanowaniem składać Waszjej Cesarskiej Mości, razem z darami, na okazanie wysokiego Jego poważenia ku Najjaśniejszej osobie W. C. M.

Jego Wysokość, pan nasz, szczególnież rozkazał nam, oświadczyć przed Waszą Cesarską Mością najszczerze za-
pewnienia, jak drogo poczytuje on dla siebie przyjaźń Waszjej Cesarskiej Mości. Świetne cnoty W. C. M. nie pozwalają rozkazodawcy naszemu powątpiewać o prawości i wspinałości W. C. M. Jego Wysokość z zadowoleniem oddaje się mądrości i dobroci W. C. M. i polega na niej we wszystkim, eo się odnosi do ustalenia w sposób trwały i nienaruszony, zupełnej zgody i nieograniczonego zaufania między Nim a Waszą Cesarską Mością.

Co się nas tycze, Najpotężniejszy Cesarzu, poczytujemy sobie za najwyższe szczęście, żeśmy się stali godnymi, być narzędziami do zawarcia szczerych związków, wzajemnych dobrych chęci i przyjaznych stosunków, między dwoma wielkimi mocarstwami, oraz patrząc zbliska, z najgłębszym uszanowaniem na wysokie przynioły W. C. M. zwracającego na siebie uwagę i podziwienie świata całego.

(Tłumaczenie to czytał na audjencji p. tajny radca Radofinikin).

Odpowiedź na tę mowę vicekanclerza państwa w imieniu Cesarza Jegomości.

Jego Cesarska Mość z najwyższym zadowoleniem przyjmuje wyrażenie uczuć, które padiszach i cesarz Ottomanów poruczył WPanom oświadczyć. Zapewnienia WPanów tém są przyjemniejsze dla cesarza Jegomości, że w zasadach i uczuciach, które WPanowie oświadczaacie, Rossja i Porta znajdują rękojmię utrzymania pokoju zawartego, między temi dwoma mocarstwami. Przy jego zawarciu Cesarz Jegomość miał tylko na celu przywrócenie pokoju na niezachwianych zasadach. Zachowanie jego zależy od wypełnienia traktatu adrianopolskiego; ale WPanowie możecie zapewnić swego najwyższego władzę, że najlepszym jego zabezpieczeniem będzie zawsze zaufanie w przyjaźni Jego Cesarskiej Mości i w zapewnieniach uczynionych przez monarchę WPanów bezpośrednio generał-adjutantowi hrabiemu Orłowowi. Przyjemną jest cesarzowi Jegomości, że Jego Sułtańska Mość wybrał WPanów szczególnież do tego poruczenia, które, jak się Jego Cesarska Mość spodziewa, ustali stosunki tak szczęśliwie między dwoma mocarstwami przywrócone.

(Tłumaczenie odpowiedzi w języku tureckim, czytał na audjencji p. rzeczywisty radca stanu Fonton).

Mowa Halil paszy do Najjaśniejszej Cesarzowej Jéjmości.

Zpowodu szczęśliwie zawartego pokoju między wysoką Portą a cesarskim dworem Rossyjskim, Najjaśniejszy nasz monarcha i rozkazodawca rządyt nam poruczyć, przedstawić Waszjej Cesarskiej Mości wynurzenie jego uczuć, i złożyć przytém dary. Poczytujemy siebie za najszcześniejszych ześmy wybrani zostali donieść o tém osobiście wielkiej cesarzowej wszech Rossji, córce monarchy, który okazał niezaprzeczone dowody uczestnictwa, powziętego dla dobra państwa Tureckiego. Racz przyjąć Najjaśniejsza Pani ten hołd, jako rękojmię wysokiego poważenia naszego monarchy ku Najjaśniejszej osobie Waszjej Cesarskiej Mości.

Odpowiedź na tę mowę vicekanclerza w Imieniu Najjaśniejszej Cesarzowej.

Cesarzowa Jéjmość rozkazuje mi oświadczyć WPanom że Jéj Cesarska Mość przyjmuje z zadowoleniem wyrażenie uczuć, które wysoki monarcha Wpanów chowa ku Jéj osobie i prosi zaświadczyć Jego Sułtańskiej Mości, szczerą Jéj za to wdzięczność. Lecz Cesarzowej Jéjmości najprzyjemniejszą jest, oddawana przez Wpanów sprawiedliwość błogim zamiarom monarchy, połączonego najdroższymi węzłami z Jéj Cesarską Mością i z Najjaśniejszym Jéj małżonkiem.

Przez czas WPanów tu pobytu, Cesarzowa Jéjmość z prawdziwym zadowoleniem korzystać będzie z każdej okoliczności, okazania WPanom swéj wysokiej uprzejmości.

AMERYKA POŁUDNIOWA. — Donoszą z Meksyku pod dniem 26 grudnia. — » Wojsko stanowiące załogę tutajszą oświadczyło się dnia 23 b. m. za planem generała Bustamente. Wszystkie wie i miasteczka prowincji uznały akt ogłoszony w Jalapie. Prowincje Guanajuato i San Luis przystąpiły także do tegoż aktu. Dnia 24 grudnia uwięziono gubernatora Meksyku D. Lorenzo Zawada, jak się zdaje dla własnego jego bezpieczeństwa, bo opinja publiczna głośno się przeciwko niemu oświadcza.

ANGLJA. — Z Londynu dnia 23 lutego. —

— *Rozprawy parlamentu.* — Na posiedzeniu izby niższej d. 17 lutego, pozwolono panu Peel wnieść projekt do prawa względem zniesienia opłaty kosztów sądowych wymaganych dotąd w sądach kryminalnych, od osób które uniewinnione zostały. Kanclerz izby skarbowej żądał ażeby izba zamieniła się w wydział subsydjów, czemu sprzeciwił się pan Hume oświadczaając: że on i przyjaciele jego niecierwéj dadzą przyzwolenie na żądane przez ministrów fundusze, dopóki nie będą złożone izbie objaśnienia względem oszczędności, o których już była mowa. Na oświadczenie jednak kanclerza izby skarbowej, że to nastąpi na posiedzeniu pojutrzejszym, i że dzisiejsze przyzwolenia będą tylko dla formy, zamieniła się cała izba w wydział i następujące dozwolone zostały subsidja: Na opędzenie wydatków bieżących jakie od r. 1823 przyjmowano, 2,500,000 fnt. szt.; na spłacenie obligacji skarbowych wydanych w r. 1829 i 1830, summę 25,435,000 fnt. szt.; na spłacenie obligacji skarbowych, wydanych sposobem zaliczenia czyli awansu na publiczne budowy, a mianowicie kościołów i t. p. summę 165,000 fnt. szterlingów.

Na posiedzeniu izby wyższej dnia 18 lutego, po krótkiej rozprawie zaczętej przez lorda Holland względem spra-

wy greckiej, żądał lord Melbourne wyjaśnienia stosunków w sprawie Portugalsko-Brazylskiej, i przymówienie swoje zakończył temi słowy: — » Z żalem postrzegam, że król Jusef mało ma nadziei aby nieporozumienia rodziny Braganza w zgodnym sposobie załatwić się dały. Toż samo powiedziane nam już było w mowie królewskiej z dnia 5 lipca 1829 roku, ale tym razem z nadzieją bardzo zmniejszoną. Wyrazy mowy terazniejszej wskazują widocznie, że mamy zamiar uznać D. Miguela, a minister spraw zagranicznych oświadczył nawet, że obecnie idzie tylko o to kiedy właściwie to uznanie nastąpić powinno, i że nie pierwój możemy się spodziewać dalszych wyjaśnień, aż gdy rzeczywiscie nastąpi. Lecz dla tego też właśnie, niży nam panowie, wejść w rozpoznanie szczegółów tego interesu, obchodzącego honor całego kraju, i żądać wyjaśnień, piérw, nim będzie zrobiony krok z którego już potem cofnąć się nie będzie można. « W tém miejscu przechodził pokrótce mówca historję Portugalji i Brazylii, zwracając szczególniej uwagę izby na tę okoliczność: że D. Pedro nim nadał konstytucję Portugalji, zasięgał piérwój zdania posta W. Brytanji, (pana Stuart, teraz lorda Stuart de Rothsay) który komunikował ją gabinetowi i przychylną odpowiedź pana Canninga pozyskał; że D. Miguel zaprzysięgł konstytucję w Wiedniu w obecności posta angielskiego; że nareszcie zaprowadzenie konstytucji w Portugalji popierał czynnie poseł angielski w Lizbonie, a do jej utrzymania przykładało się wojsko angielskie. » Po wszystkichém tém co dotąd zaszło, rzekł daléj mówca, po okropném prześladowaniu któremu uległo tysiące Portugalczyków jedynie dla tego że nam ufali, uznanie D. Miguela, nie może jak tylko plamie narodowy charakter angielski. Mniemająż ministrowie, że Anglja potrafi odzyskać napowrót dawne poważanie i ufność Portugalczyków? Na którym że to stronnictwie mogą teraz polegać w Portugalji? czy na don Miguelistach, którzy im nie przebaczą nigdy zaprowadzenia konstytucji; czy na konstytucjonistach, których zaufanie zdradzili i ich nieszczęście stali się przyczyną? ani jedni ani drudzy nie będą nam wierzyć. Postępowanie nasze oddało Portugalję w ręce innych mocarstw, a przywrócenie stosunków naszych handlowych z tym krajem, nie przywróci pewnie zaufania na które ministrowie nasi rachować się zdają. « Daléj mówił lord jeszcze z naganą ministrów, że obojętnymi byli świadkami w téj sprawie, wywodząc z istnjących między krajami stosunków, że mieli prawo wnieść się czynnie do rewolucji portugalskiej, tak, jak się mieszało do wielu w innych krajach. Radził: aby, jeżeli na tym stopniu stoją rzeczy, iż uznanie D. Miguela nastąpić musi, przynajmniej ustanowiono takiego posta w Lizbonie, któryby od żadnych innych prócz własnego kraju swojego nie zależał stosunków. W konkluzji żądał: aby złożono wszystkie urzędowe w téj rzeczy papiery, nie tylko pochodzące z korespondencji i układów prowadzonych z rządem Portugalskim i Brazylskim, ale także z Austriją, Francją i Hiszpanją, o ile te spraw Portugalji dotyczą. — Minister hrabia Aberdeen, usprawiedliwił w dość obszernój mowie postępowanie gabinetu angielskiego w sprawie portugalskiej i zapewnił izbę, że jeśli pan Stuart przywiózł do Londynu konstytucję nadaną przez D. Pedra Portugalji, uczynił to jako prywatny posłaniec, ale nie w urzędowym charakterze, o czém nie omieszkął pan Canning zawiadomić natychmiast dwory zagraniczne, aby wiedziały, że pan Stuart u-

czynił to na własną odpowiedzialność swoją, gdyż nie dawano mu do tego z urzędu żadnego polecenia ani upoważnienia. Co do wojska angielskiego w Portugalji, oświadczył: że jeśli było w tym kraju, to było nie dlatego ażeby wspierać nadaną konstytucję lub mieszać się w stosunki zachodzące między monarchją a jego ludem; lecz jedynie dlatego, ażeby odeprzeć każde obce wnieście się zbrojne, na przypadek gdyby takowe nastąpiło. Oświadczył nakoniec, że ogłoszenie konstytucji nie nastąpiło wedle form używanych, a mianowicie według form przez samego Don Pedra przepisanych, ponieważ obawiano się zwołać wszystkie trzy stany królestwa; nie zwołano je więc i konstytucja zaprzysiężona nie została. Tymczasem uznanie D. Miguela, nastąpiło przez stany królestwa prawnie zwołane i zgromadzone. — Po panu Aberdeen mówił jeszcze lord Goderich, który utrzymywał stronę ministrów, a po nim przeciwko ministróm, lordowie Wharnccliffe, Carnarvon i Landsdowne. — Xiążę Wellington usprawiedliwił także postępowanie gabinetu, a mianowicie co do okoliczności wyładowania konstytucjonistów na wyspę Tercejrę. — Gdy przyszło do głosowania, było za wnioskiem lorda Melbourne 21, a przeciwnych 31 głosów. — Izba odroczyła się o godzinie 11 w nocy.

Tegoż dnia w izbie niższej upraszał pan Peel, aby mu pozwolono wnieść zapowiedziany w mowie od tronu projekt do prawa obejmujący poprawy w postępowaniu sądowém i skrócenia w dotychczasowych formach procesowych. Izba udzieliła żądane pozwolenie. — Margrabia Blandford uczynił wniosek względem wprowadzenia bilu reformie parlamentu, który po długich rozprawach odrzucony został znaczną większością głosów; ze 160 głosujących było 57 za przyjęciem, a 103 za odrzuceniem wniosku. Izba odroczyła się o godzinie 1½ po północy.

KRAKÓW. — *Dnia 2 marca.* — Niektóre gazety zagraniczne rozgłosiły wieść zatrzważającą, jakoby w kraju rzezypospolitej naszej, istoiła niebezpieczna zaraza na bydło. Atoli jesteśmy upoważnieni ogłosić, że podług urzędowych raportów, nadeszłych z tych wszystkich punktów, na których niejakié posłaki zarazy dostrzeżono nemi były, takowa już dziś do szczytu przytłumiona została.

NIEMCY. — *Od Elby d. 15 lutego.* — Podług listów prywatnych które odebrano z Kopenhagi, ważna zmiana polityczna nastąpić ma w królestwie Duńskiem i w wszystkich jego posiadłościach, to jest: że N. król Duński postanowił nadać krajom swoim formę rządu reprezentacyjnego.

— *Z Monachium d. 25 lutego.* N. Pan polecił rzeźbiarzowi Thorwaldsen, ażeby wypracował posąg kolosalny Maximiljana I. który będzie zrobiony z bronzu i postawiony na jednym z placów stolicy.

— *Sprostowanie.* — W czworajszej gazecie naszej w 5 wierszu z dołu, na piérwszój stronnicy, zamiast: *tych młodych autorów;* czytać należy *tylu młodych autorów.*

TEATR ROZMAJTOŚCI. — *Chłopiec studukatowy czyli Zaklęta w kaczkę xiężniczka na Ordyuachiem.* — *Trafła kosa na kamień.* — *Wodwil.*